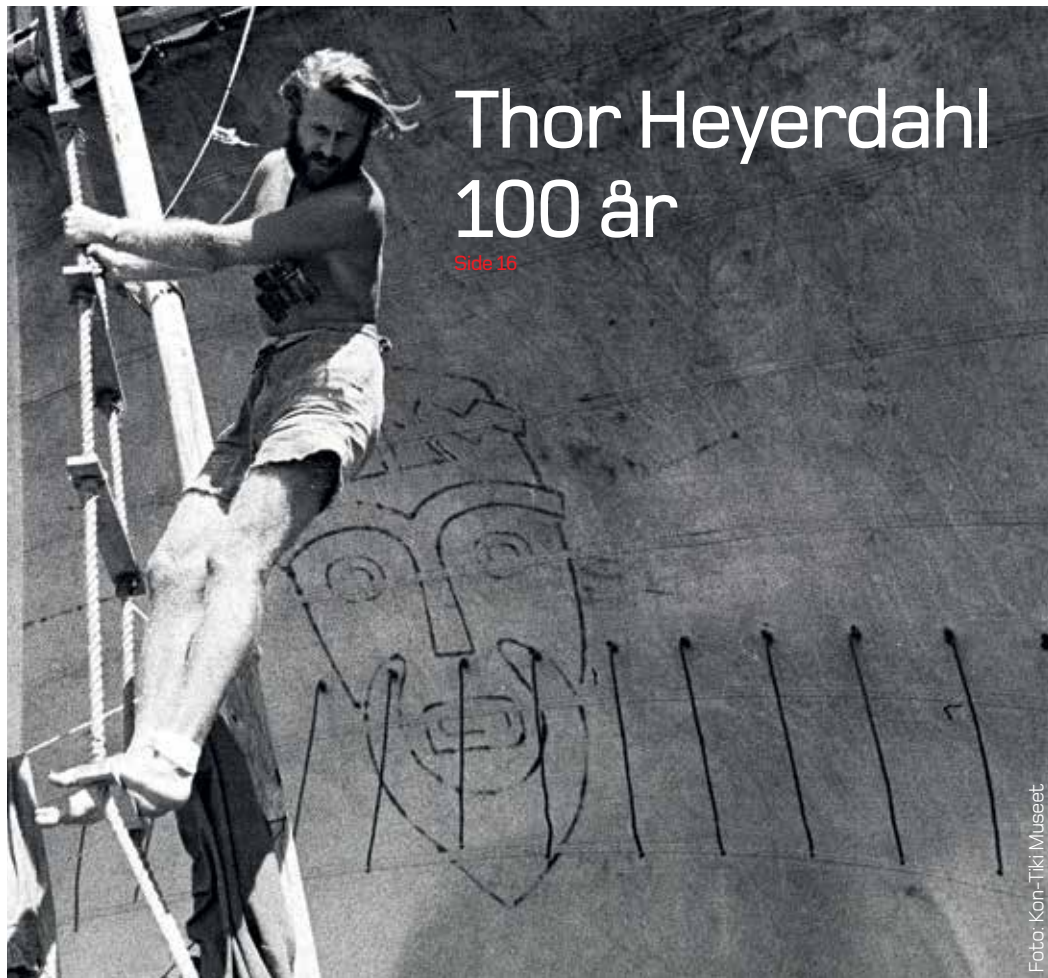

Thor Heyerdahl 100 år

Side 16

Foto: Kon-Tiki Museet

Vikinger på
turistfrimerka

Side 12

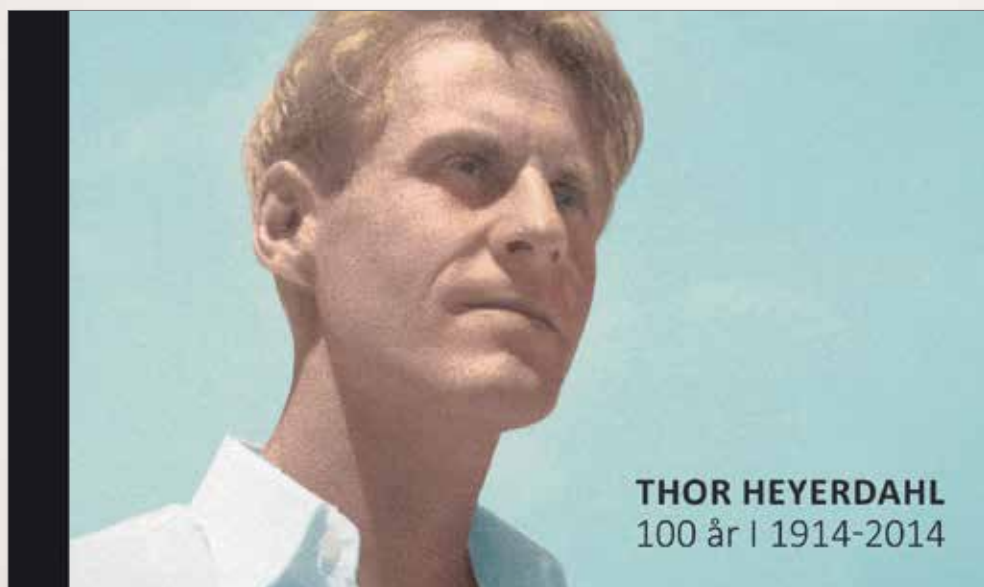
Foto: Terje Rakke,
NTB Scanpix

Også i dette nummeret:

- Supplyskip på frimerke
- Norsk Filatelistforbund
- Nytt prestisjehefte

Nytt prestisjehefte

Til Thor Heyerdahls 100-årsjubileum utgir Posten prestisjehefte nr. 3.

Bestill på posten.no/frimerkebutikken eller på kupongen i bladet.

Les mer på side 20 og 21

Kjære kunde!

17. mars utga Posten det tredje og siste miniatyrarket i den fellesnordiske serien Norden ved havet. Årets tema var skip, og et naturlig valg for oss i Norge var offshorenæringen. Skipet på frimerket, M/S «Normand Arctic», er et supply-fartøy fra rederiet Solstad Offshore i Skudenes-havn. Designer av miniatyrarket er Gina Rose.

Vikinger er tema for årets turistfrimerker. Vikingkvinnen og vikingkrigere er motiv på innlands- og europavalørene, mens vikingskipet «Draken Harald Hårfagre» er motiv på verdensvaløren. Kristin Granli har utformet frimerkene.

Thor Heyerdahl er utvilsomt en av verdens mest kjente nordmenn. Til sitt 100-årsjubileum hedres Heyerdahl med fire frimerker formgitt

av Benjamin Stenmarck. Samtidig utgis et eget prestisjehefte hvor frimerkene, som i rull er selvklebende, utgis på gummiert papir.

I Posten har vi et godt samarbeid med Norsk Filatelistforbund. På side 4 kan du lese om hva det betyr å melde seg inn i en frimerkeklubb.

Avstemningen om årets vakreste frimerke i 2013 er et samarbeid mellom Norsk Filatelistforbund, Skanfil og Posten. Vinneren ble Edvard Munchs «Solen».

Vennlig hilsen

Halvor Fasting

Halvor Fasting
direktør

Innhold

- **NYE FRIMERKER**
Norden ved havet - Skip
Side 8-11
- Turistfrimerke
Side 12-15
- Thor Heyerdahl 100 år
Side 16-19

Posten Norge AS, Frimerketjenesten

Postboks 9350 Grønland 0135 OSLO
Telefon: +47 23 14 78 70
Telefaks: +47 23 14 78 00

www.posten.no/frimerker
www.posten.no/frimerkebutikken
E-post: frimerketjenesten@posten.no

Redaksjon: Arnfinn Skåle (redaktør), Halvor Fasting, Rune Øyen.

Besøksadresse:
Schweigaardsgate 33 B
0191 Oslo

Layout: Posten Norge AS, Konsernkommunikasjon, Design
Trykk: Renaissance Media
Opplag: 31 000

Nordea Bank, Oslo
Kontonummer:
6003 06 35097

IBAN-nr.:
NO25 6003 06 35097
SWIFT: NDEANOKK

Bli med i en frimerkeklubb

Mange tror kanskje at i en frimerkeklubb er det bare spesialister som diskuterer tagger og frimerkepapir, men slik er det ikke.

Norges første frimerke kom ut i 1855, 15 år etter at England innførte frimerker som betalingsmiddel for brevsendinger i 1840. De første norske frimerkesamlere kan spores tilbake til 1860. Etter hvert ble flere filatelistklubber stiftet og en og annen frimerkehandler så fram mot 1900-tallet dagens lys. Dette var en glansperiode for generalsamlere, de som samler alle frimerker fra alle land, da det naturligvis ikke var så mange frimerker som var utgitt ennå.

Norsk Filatelistforbund

Det skulle imidlertid gå mange år før Norsk Filatelistforbund ble en realitet. Det hadde vært lagt ned et stort arbeid med å få organisert et eget norsk filatelistforbund, og 13. juni 1931 kunne 13 menn fra filatelistklubbene i Oslo, Bergen, Trondhjem,

Stavanger, Drammen, Skien og Fredrikstad endelig møtes til stiftelsesmøte. Klubbene i Tromsø og Tønsberg regnes også som stiftelsesklubber, men de hadde ikke anledning til å sende representanter til stiftelsesmøtet.

Frimerkesamling

Frimerkesamling er en av verdens største organiserte hobbyer. Mange samler frimerker, brev og postkort for seg selv, og koser seg med en fantastisk hobby. Det er både nedstresende og lærerikt på en gang.

Det vanligste er å samle frimerker fra enkelte land eller områder. Mange begynner med sitt eget hjemland og utvider til nabolandene etterhvert som albumet fylles opp. Noen konsentrerer seg kun om motiver man er interessert i. Andre samler posthistorie, hvor gamle brev

feks. kan fortelle om ruten brevet tok fra avsender til mottaker både innenlands og til/fra utlandet. I de senere år har det blitt veldig populært å samle postkort. Postkortets bideside kan gi oss mye informasjon om hvordan byer og tettsteder så ut en tid tilbake.

Noen samler også skipspost, brev gått med jernbane, eller stempelmerker. Andre samler stempler fra et spesielt område eller tidsrom, eller rett og slett bare røde 10 øres posthornfrimerker. Nesten uansett samleområde kan du finne likesinnede i en frimerkeklubb. Det finnes også egne spesialforeninger for mange samlerområder, og noen utgir også egne tidsskrift. Oversikt over disse klubbene finnes på filatelist.no.

Hvorfor bli medlem i en klubb?

Norsk filatelistforbund og dets klubber jobber for at samlergleden skal være i fokus. Uansett hva du samler på får du mye mer ut av hobbyen din ved å bli medlem i en klubb. Du treffer mennesker som har den samme samlergleden som deg selv, og som gjerne deler sin kunnskap med deg.

I regi av Norsk filatelistforbund og klubbene arrangeres det hvert år frimerkeutstillinger, messer og reiser til ulike frimerkearrangementer nær sagt verden rundt. Som medlem i en klubb får du anledning til å delta på disse arrangementene. Frimerkesamling er faktisk veldig sosialt.

Norsk filatelistforbund utgir et eget medlemsblad, Norsk filatelistisk Tidsskrift. Dette utgis åtte ganger i året, og inneholder interessante artikler og småstoff om frimerker og filateli. Som medlem får du dette tilsendt.

Ønsker du mer informasjon om Norsk filatelistforbund eller nærmeste frimerkeklubb, finner du det på filatelist.no. Du kan også sende brev til Norsk filatelistforbund, Postboks 875 Sentrum, 0104 OSLO, med din kontaktinformasjon, så vil du høre fra oss i løpet av kort tid.

Nordia 2014

21.-23. november arrangeres nordisk frimerke-utstilling i Norges Varemesse på Lillestrøm.

Dette er samme helg og samme sted som Julemessen, Alternativmessen og Samler- og Antikkmessen går av stabelen. En slik utstilling er både en konkurranse mellom drevne filatelister over hele Norden, samt medlemmer i vennskapsklubber i USA og England, og en del av feiringen av Grunnlovsjubileet. Her stilles det ut frimerker og brev fra mange steder i verden, og det er en happening som alle frimerkeinteresserte burde besøke.

Skipspost: Brev stemplet på dampskipet «Prinds Carl».

Hvem er utstillere?

Det kan være asfaltarbeideren med interesse for lokalhistorie, direktøren for en stor bedrift med interesse for portugisiske kolonier, tannlegen som viser hvordan luftpostrutene rundt omkring i verden ble til eller den sportsinteresserte som presenterer Olympiske leker fra 1936. - listen kan bli svært lang. Dette er historier som blir fortalt etter møysommelig arbeid med å finne/anskaffe

materiale som skal passe inn i fortellingen, systematisere og tekste, samt presentere dette på en vakker oppsetning, forståelig for alle som måtte finne glede ved å se noe de kan kjenne igjen. Det er kulturhistorie på sitt beste.

Hobbyen inkluderer geografi og historie, lokalt som verdensomspennende, enorme kunnskaper innen fagfelt som omfatter vitenskap, fjellklatring eller fiske og fangst – fortalt lik en novelle og med frimerker, stempler, brev og andre postale dokumenter.

En samling om «Hesten og mennesket i samarbeid» - «Utviklingen av Cunard Lines» eller «Lokalhistorie fra Nord-Troms» er akkurat like velkommen. Det blir også en egen klasse for postkort, noe som er relativt nytt, men likevel mange har samlet i lange tider. Frimerkesamling er en grenseløs hobby der man har kontakter i Chile og på Tasmania, eller bare over bordet under frimerkeutstillingen - interessen er den samme. Og ikke minst,

Bypost fra Bergen.

Bypost fra Ålesund.

kontakten mellom samlerne er der bestandig. Kun egen fantasi setter begrensninger for hva man kan gjøre ut av det.

Kvalitet

På Nordia 2014 er det kvalifiseringskrav for å kunne delta, og vi snakker om et «nordisk mesterskap» som har gått på rundgang i de fem nordiske land de siste 20-30 årene. Utstillingskomiteen tar sikte på å få plass til ca. 750 rammer, og når en ramme har plass til 16 A-4 ark, blir det

mye å se på. Noen samlinger blir invitert til å delta, og vi vet allerede nå at det blir plass til en del rundt Grunnlovsjubileet og det som skjedde i 1814 og hundreårsjubileet i 1914.

Det blir også en del andre arrangementer som foredrag og auksjoner.

Selvsagt vil også frimerkehandlere og postadministrasjoner være til stede, slik at de som ønsker det, kan skaffe seg noe nytt til samlingen.

Som leder for utstillingskomiteen gleder jeg meg veldig til

denne helgen, selv om jeg vet at det blir veldig travelt frem til vi åpner dørene. Men jeg vet også at det kommer mange gamle kjente som det blir svært hyggelig å se igjen, og det sosiale hører definitivt med.

Sett av datoene 21.-23. november og legg turen innom Norges Varemesse for å se hva vi driver med, da vel!

Velkommen skal du være!

IVAR SUNDSBØ,
leder av utstillingskomiteen.

Norden ved havet

Frimerkeserien Norden ved havet vert avslutta med temaet skip.

NK 1875

Supplyskipet M/S «Normand Arctic» frå Solstad Offshore

Den fellesnordiske frimerkeserien Norden ved havet vart introdusert i 2010. Dei åtte nordiske postadministrasjonane gav i 2010, 2012 og 2014 ut kvart sitt miniatyrark med felles tema. I 2010 var temaet Livet ved kysten, i 2012 Livet på havet og i år er temaet Skip. Dei ulike postadministrasjonane viser skip typiske for sitt land, og det norske miniatyrarket viser supplyfartøyet Normand Arctic frå Solstad Offshore.

Solstad Offshore

Solstad Offshore vart grunnlagt i 1964 som Solstad Rederi AS av kaptein Johannes Solstad i Skudeneshavn. Reiarlaget har framleis hovudkontoret sitt der. Dei gjekk inn i offshorenæringa i 1973, og frå 1998 har dei vore eit reint offshore-reiarlag. Selskapet

har i dag kontor i Aberdeen, Rio de Janeiro, Manila, Perth og Singapore og flåten på 50 skip opererer over heile verda. Av 1800 tilsette sjøfolk er omlag 900 norske, noko som gjer Solstad til ein av dei viktigaste arbeidsgjevarane for norske sjøfolk i utanriksfart. Reiarlaget feirar i år sitt 50-årsjubileum.

Skipet på frimerket:

Namn: Normand Arctic

Byggjeår: 2011

Stad/verft: Langstein verft i Tomrefjord

Type: PSV (plattform supply vessel)

Lengd: 94,30m

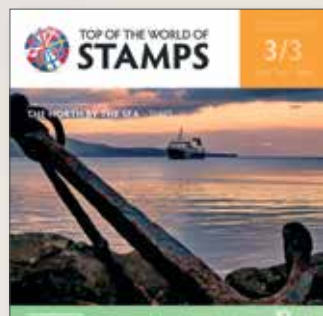
Breidde: 20,00m

Daudvekttonn: 5000

Dekksareal: 1000m²

Lugarkapasitet: 28

Motorkraft: 7830kW/10 645HK

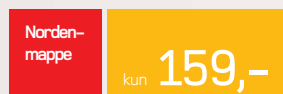

Nordenmappe 2014

Den tredje og siste mappa i den fellesnordiske frimerkeserien «Norden ved havet» vart gjeven ut 17. mars. Denne gongen er det skip som er motiv på frimerka.

Nordenmappa inneheld alle åtte miniatyrarka frå dei nordiske postadministrasjonane. I tillegg finst det informasjon om utgåvene både på engelsk og på landa sine einskilde språk.

Talet på Nordenmapper er avgrensa, så send oss di bestilling allereie i dag!

Norden ved havet – Skip

▲ Førstedagsbrev
Kr 19,-

OSLO 17.03. 2014

Førstedagsstempel
Anker

Nummer: NK 1875
Motiv: Frimerke: Suppyskipet MS «Normand Arctic»
Miniatyrark: Oljeplattform «Veslefrikk»
Design: Gina Rose
Foto: Harald M. Valderhaug/Solstad Offshore (frimerke),
© Roger Hardy/Samfoto (miniatyrark)
Verdi: A-Europa (kr 13,00)
Opplag: 125 000 miniatyrark
Trykk: Offset frå Joh. Enschedé Security Print, Nederland

Salsprisar
Presentasjonsfoldar: kr 28,-
Samlarsett: kr 47,-
Samlarblad frimerke: kr 38,-
Samlarblad FDC: kr 44,-

Vikingar

Dei er ein del av vår historie, og for mange turistar er dei eksotiske.

Illustrasjon: Steinar Iversen, Viking Kings

NK 1876
Vikingkvinne med nålebinding ved langhuset på vikingmuseet på Borg i Lofoten. Illustrasjon: Bronsespenne. Funn frå Kvarberg i Gudbrandsdalen.

NK 1877
Vikingar i kamp ved Borrehaugane i Vestfold. Illustrasjon: Gjermundbu-hjelmen. Funn frå Gjermundbu på Ringerike.

NK 1878
«Draken Harald Hårfagre» siglar ved Haugesund. Illustrasjon: Drakehovudet på skipet. Hovudet er formgjeve og laga av treskjærar Boni Wiik.

Dei fleste er samde om at vikingtida byrja med overfallet på Lindisfarne kloster på 790-talet og slutta med slaget ved Stamford bridge om lag 1066. Men vikingtida kan enno opplevast i Noreg, først og fremst på museum.

Vikingkvinna

Vikingkvinna hadde for det meste sitt arbeid inne i huset. Ho passa ungane og husdyra, ho laga mat og klede og ho var den som måtte bere vatn. Men ho deltok også i slåttonn og skurdonn og ho måtte

kjenne til ulike urtar for å lage medisin til dei som var sjuke eller såra. Kvinna var ansvarleg for drifta av garden medan mannen var på jakt, fiske eller i viking. I rike familiar hadde kvinna trellar eller tenestefolk til å hjelpe seg.

Som eit symbol på at det var ho som styrte hushaldninga fekk ho nøklane til huset. Dei bar ho i eit belte om livet.

I dagens vikinglag rundt om i landet er mange opptekne av tekstilar og handverk. Kvinnene utgjer gjerne kjernen i dei mange vikinglaga rundt om i landet vårt, der fokuset svært ofte er (tekstil)handverk som til dømes plantefarging, brikkevev, spinning, vev og nålebinding. På grunnlag av gravfunn er det gjort ein del rekonstruksjonar av kvinnedrakter og smykke. Kvinna på frimerket står framfor langhuset på Borg i Lofoten. I handa har ho ei nålebinding,

og halssmykket ho har på seg er ein rekonstruksjon av av ei bronsspenne funnen på Kvarberg i Vågå.

Krigaren

Ordet viking kjem frå det norrøne vikingr og var namnet på menneska som kom frå det som i dag heiter Skandinavia. Vikingane sine reiser strekte seg frå Grønland i vest til Kaspiahavet i aust. Frå Noreg var det særleg frå Vestlandet dei reiste ut på sine ferder. Det byrja med handelsferder til framande land, og gjekk seinare over til å bli plyndringstokt. Ofte var det storbønder og høvdingar

– mest frå Vestlandet – som leidde desse toktene. Mange vikingar vart svært rike, og dei kunne ved kampar mot andre vikingar eller andre land vinne stor heider heime i Noreg.

Ein godt utrusta vikingkrigar hadde gjerne eit kort einegga sverd, eit skjold, ei øks, eit spyd utan mothake og piler av jern. Mennene på frimerket sloss med øks og sverd. På venstre side av frimerket er det ein illustrasjon av ein vikinghjelmen, eit funn frå Gjermundbu på Ringerike. Vikinghjelmen frå Gjermundbu er den einaste vikinghjelmen ein har funne i Skandinavia.

Vikinger har også vore tema på ei rekke utanlandske frimerke. Frå Svein B. Lie si samling.

Skip

Vikingskipa er mykje av forklaringa til at vikingane reiste så langt dei gjorde. Skipa var bygde både for roing og segling og stakk ikkje særleg djupt i vatnet. Dei kunne difor leggje til på ei strand eller i ein elvemunning. Dei mest kjende norske vikingskipa er Gokstadskipet, Osebergskipet og Tuneskipet. Desse finst no i Vikingskipsmuseet på Bygdøy i Oslo.

«Draken Harald Hårfagre»

I mars 2010 starta bygginga av det største vikingskipet som er bygd i moderne tid. Skipet vart til i Haugesund og la ut på sitt første tokt våren 2013. «Draken Harald Hårfagre»

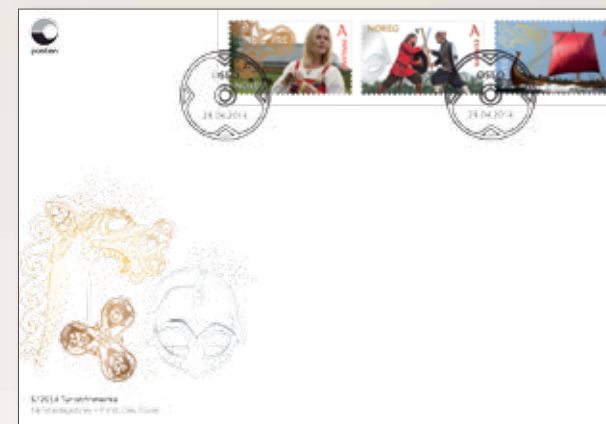
er ca. 35 meter lang og ca. 8 meter breid. Skipet vart bygd i eik, og det har eit 300 kvm stort segl av silke. Dei fremste ekspertane innan tradisjonell båtbygging og råsegl i Noreg var med i utviklinga og gjennomføringa av prosjektet. Målet var å attskape eit skip med dei overlegne sjøeigenskapane som karakteriserte havgåande langskip i vikingtida. Draken er ei 25-sesse. Det vil seie at skipet har 50 årar. Ved kvar åre må det vere to mann. Dei treng difor 100 menn for å ro skipet, og 12 mann for å segle det. «Draken Harald Hårfagre» er det største vikingskipet som er bygd i moderne tid, men i viking-

tida vart det bygd mange skip av denne storleiken i Noreg.

Drakehovudet

På frimerket kan ein over framdelen av skipet sjå drakehovudet som prydar skipet. Dette er eit vakkert stykke norsk treskerarkunst, laga av treskeraren Boni Wiik. Drakehovudet skulle gjere skipet lett å kjenne att og vise kven som var leiar i flåten. Det hadde også ein magisk funksjon. Det skulle gje vern til skip og mannskap – og det skulle skremme fiendar. I den islandske lovsamlinga Grágås står det at drakehovudet skal takast av skipet når det nærmar seg heimlege trakter, slik at dei heimlege landevettene ikkje vert skremde.

Turistfrimerke

Førstedagsbrev Kr 45,-

Nummer: NK 1876-1878
Motiv: Vikingvinne, vikingkrigarar, vikingskip
Utforming: Kristin Granli
Foto: NK 1876: © Kjell Ove Storvik
NK 1877: © Espen Winther
NK 1878: (M) © Arne-Terje Sæther
Verdiar: A-innland (kr 10,00) – A-Europa (kr 13,00) – A-verda (kr 16,00)

Opplag: A-innland: 628 000 frimerkehefte
A-Europa: 408 000 frimerkehefte
A-verda: 258 000 frimerkehefte
Hefte à 10 frimerke
Utgjeve i: Offset frå Joh. Enschedé
Trykk: Security Print, Nederland

Førstedagsstempel

Skjold, basert på attgjeving av vikingskjold på Osebergteppet, eit vevd biletteppe frå Osebergfunnet.

Salsprisar

Presentasjonsfoldar: kr 54,-
Samlarsett: kr 99,-
Samlarblad frimerke: kr 64,-
Samlerblad FDC: kr 70,-

Thor Heyerdahl

18. april 2002 går en legende bort. Thor Heyerdahl er død. Nyheten blir den mest omtalte i medier verden over. 100 år etter at han ble født hedres han med fire frimerker.

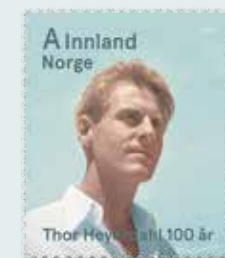
Ingen tidligere nordmann har fått en slik oppmerksomhet ved sin bortgang, hverken før eller senere. Allerede i 1947, nesten 55 år tidligere, vant Thor Heyerdahl verdensberømmelse da han krysset Stillehavet med Kon-Tiki. Medias interesse for Heyerdahl fulgte ham livet ut.

Stillehavet

Thor Heyerdahl ble født i Larvik i 1914. Julen 1937 giftet han seg med Liv Coucheron Torp. De reiser til Stillehavets øya Fatu Hiva for finne sitt paradis

på jord. Her får Thor Heyerdahl ideen om at disse øyene kunne ha blitt befolket fra Sør-Amerika.

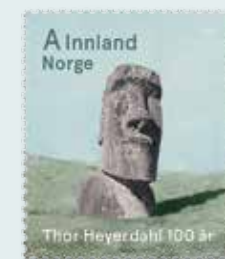
7. august 1947, etter 101 døgn over Stillehavet, går Thor Heyerdahl og hans mannskap i land på øya Raroia i Fransk Polynesia. De har ved hjelp av havstrømmer og vind vist at en balsaflåte kan krysse verdens største hav på en balsaflåte. Ekspedisjonen fikk enorm oppmerksomhet, og boken om ekspedisjonen ble etter hvert oversatt til 71 språk og publisert i millionopplag. Filmen om

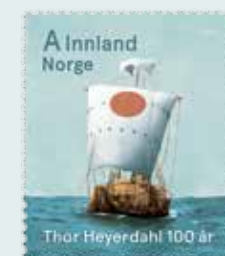
NK 1879
Portrett.

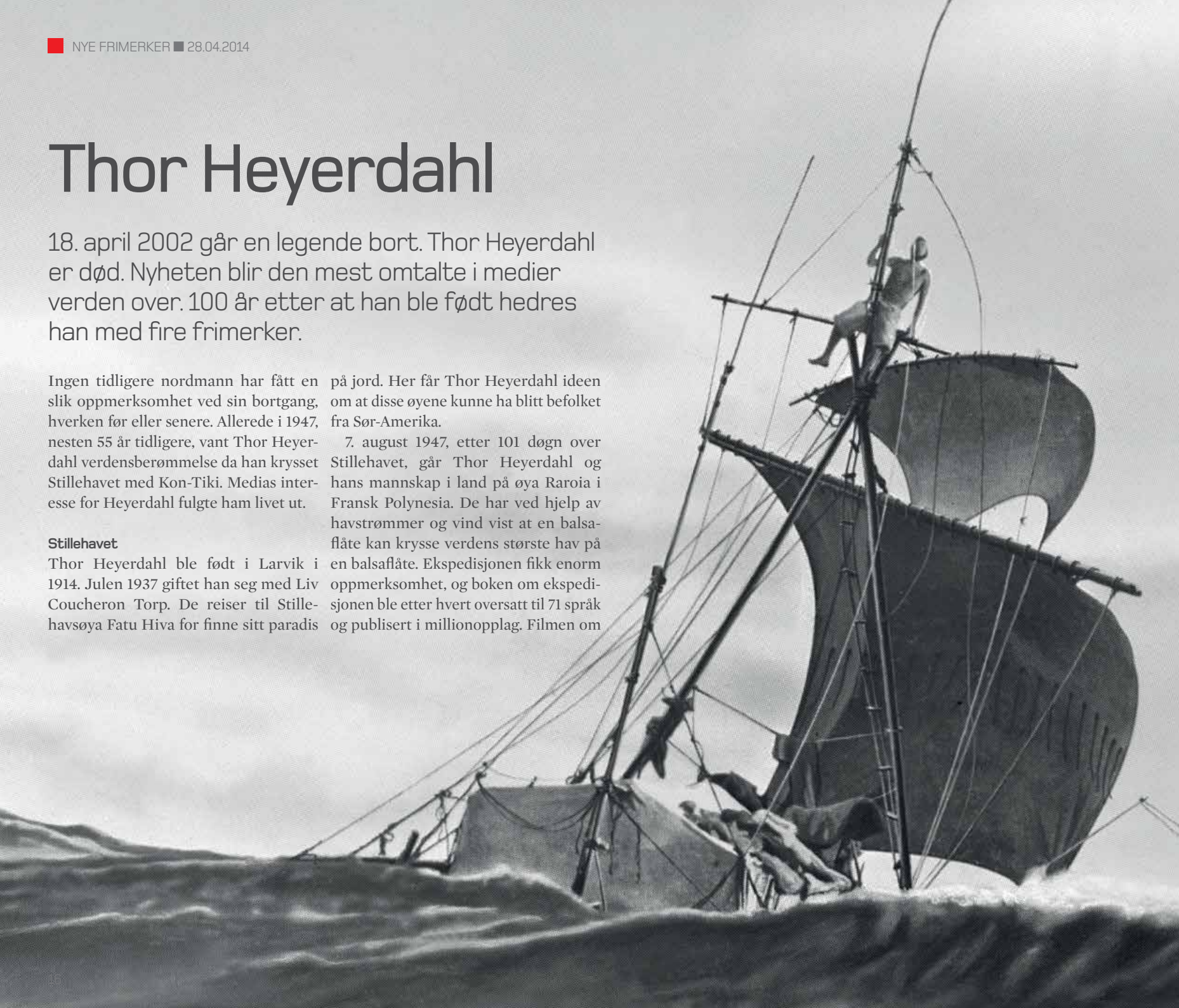
NK 1880
«Kon-Tiki».

NK 1881
Stauve (moai) på Påskeøya.

NK 1882
«Ra II».

Thor Heyerdahl har vært tema på frimerker fra mange land. Fra Svein B. Lies samling.

Kon-Tiki vant Oscar i 1951.

Thor Heyerdahl tjente gode penger på boken om Kon-Tiki ekspedisjonen og på filmen som gikk sin seiersgang verden over. Dette gjorde ham i stand til i 1955–56 å utføre de første profesjonelle arkeologiske utgravningene på Påskeøya. I løpet av seks måneder gravde fem arkeologer frem steinplattformer, hus, huler og nye typer steinstatuer. Også andre kulturminner ble grundig dokumentert. Thor Heyerdahl skriver en ny bok fra oppholdet, og boken «Aku Aku» blir også en internasjonal bestselger.

I 1958 flytter Thor Heyerdahl til Italia. Han skriver flere bøker og er en meget etterspurt internasjonal foredragsholder.

Ra

I 1969 og 1970 seiler Thor Heyerdahl med et internasjonalt mannskap over Atlanterhavet med sivbåtene «Ra» og «Ra II». Han viser at denne type seilas kan ha vært gjennomført lenge før Columbus.

Thor Heyerdahl blir også oppmerksom på forurensning av havet og rapporterer dette til FN. Hans miljøinnsats resulterer i at det ble forbudt å tømme spillolje fra tankskip i sjøen.

Thor Heyerdahl viste med sine forhistoriske seilaser at det tidlige mennesket mestret seilet kanskje før det fant opp sadelen og hjulet. Med Tigris-ekspedisjonen i 1977/78 demonstrerte han sitt fredsengasjement ved å sette fyr på sivskipet i protest mot krigshandlinger. Thor Heyerdahl var en verdensborger, opptatt av samarbeid på tvers av kulturelle, religiøse og politiske skillelinjer og en aktiv miljøforkjemper. Hans arkiver på Kon-Tiki Museet er innlemmet i UNESCOs Memory of the world.

TEKST: HALFDAN TANGEN

Thor Heyerdahl 100 år

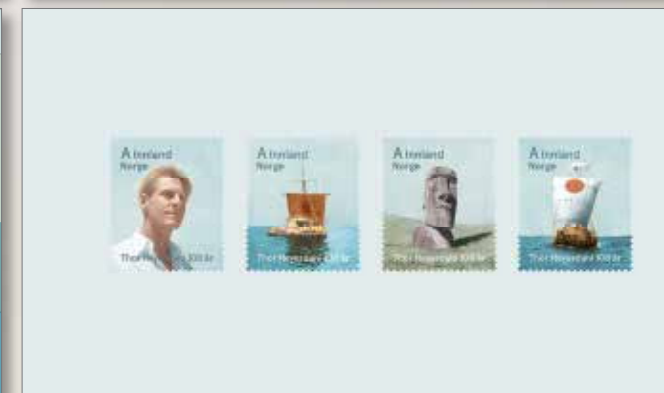
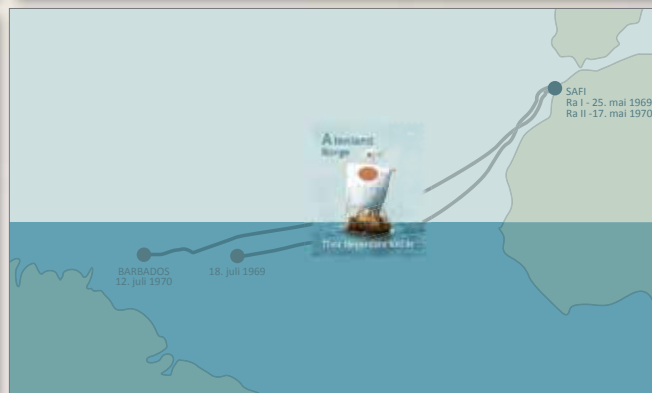
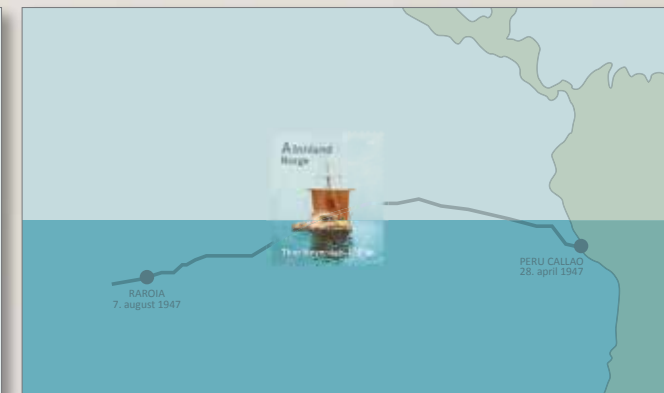
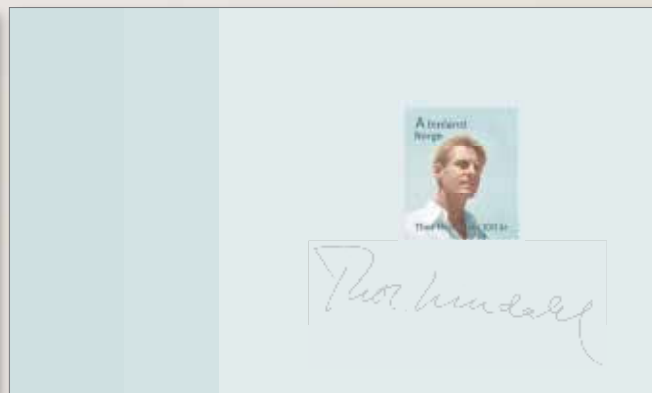
▲ Førstedagsbrev
Kr 46,-

Nummer: NK 1879-1882
Motiv: Portrett, «Kon-Tiki», Påskeøya, «Ra II»
Design: Benjamin Stenmarck
Foto: © Kon-Tiki Museet
Verdier: kr 10,00 (A-post innland) x 4
Opplag: 3 830 000 av hvert frimerke
Type: Fire selvklebende frimerker etter hverandre i ruller på 100 frimerker
Trykk: Offset fra Joh. Enschedé Security Print, Nederland

Førstedagsstempel
Bølgelinjer

Salgspriser
Presentasjonsfolder: kr 55,-
Samlersett: kr 101,-
Samlerblad frimerke: kr 65,-
Samlerblad FDC: kr 71,-
Maksimumkort: kr 88,-
Gullbrev: kr 99,-

Hvert frimerke har fått sitt eget ark i heftet hvor temaet på frimerket og arket er sammenfallende.

I tillegg inneholder prestisjeheftet et frimerkeark hvor alle frimerkene står samlet.

Nytt prestisjehefte: Thor Heyerdahl 100 år

Thor Heyerdahl levde et eventyrlig liv. Hans eksedisjoner er kjent over store deler av verden. Da han døde i 2002 var han kanskje den mest kjente nordmann i utlandet gjennom

tidene. Prestisjeheftet er på 32 sider og inneholder tekst om Thor Heyerdahl. I tillegg har vi fått tilgang til Kon-Tiki Museets fotoarkiver og kan vise sjeldne bilder fra Thor Heyerdahls liv.

Variant

Frimerkene utgis på rull med 100 frimerker. Mens frimerkene i rull er selvklebende, er frimerkene i prestisjeheftet på gummiert papir. De gummierte frimerkene

får du kun på spesialarkene i prestisjeheftet!

Vi inviterer til Kon-Tiki Museet
I Kon-Tiki Museet i Oslo kan du oppleve både Kon-Tiki og Ra II på nært hold

samtidig som du lærer mye om Thor Heyerdahls liv. Alle som kjøper prestisjeheftet får med inngangsbillett til museet uten ekstra kostnad (ordinær pris kr 90).

Frimerkeverdi kr 80,-

Komplette «årganger» med tjenestemerker

Vi fortsetter suksessen med våre egenkomponerte årganger, og kan denne gang tilby «årganger» med samtlige tjenestemerker som har blitt utgitt i Norge.

Tjenestemerker kunne benyttes på post innenlands fra offentlige etater i årene 1926–1985, og hadde alltid innskriften «Tjenestefrimerke», «Offentlig sak», «Off. sak» eller bare «O.S.». De var ikke påført landsnavnet Norge, men hadde isteden Riksvåpenet som motiv. Eneste unntak er tjenestemerkene som ble utgitt i perioden 1942–1944 av okkupasjonsmakten. Disse var

påført landsnavnet Norge, og Norges riksvåpen var byttet ut med et ørnebåret solkors. Tjenestemerkene med solkors-motiv ble gjort ugyldige rett etter krigens slutt, mens de øvrige tjenestemerkene ble ugyldige til frakting fra 1. april 1985. I alt ble det gitt ut 137 forskjellige tjenestemerker i Norge, og de hører naturlig med i en komplett Norgessamling.

Tjenestemerker I (1926–1929).

Innskrift «Tjenestefrimerke»

8 frimerker (T 1 – T 8).....kr 482

Tjenestemerker II (1933–1937).

Innskrift «Offentlig sak», avlangt format

20 frimerker (T 9 – T 28).....kr 4 120

Tjenestemerker III (1937–1942 og 1945–1949).

Innskrift «Offentlig sak»

28 frimerker (T 29 – T 47, T 59 – T 67)

.....kr 619

Tjenestemerker IV (1942–1944).

Solkorsmotiv, innskrift «Offentlig sak»

11 frimerker (T 48 – T 58).....kr 196

Tjenestemerker V (1951–1952).

Innskrift «O.S.»

7 frimerker (T 68 – T 74).....kr 95

Tjenestemerker VI (1955–1974).

Innskrift «Off. sak», trykt i dyptrykk

42 frimerker (T 75 – T 116).....kr 1 222

Tjenestemerker VII (1975–1982).

Innskrift «Off. sak» trykt i offset

21 frimerker (T 117 – T 137).....kr 445

TUNR og LUNR

Har du sett denne bokstavkombinasjonen? Eller hva med LMNR? Når Frimerketjenesten tilbyr frimerkehefter for salg vil du ofte se en slik bokstavkombinasjon bak utgivelsens katalognummer. En liten forklaring kan nok være på sin plass: De aller fleste moderne frimerkehefter finnes i to hovedvarianter: MED eller UTEN serienummer påtrykt oppe i hjørnet på heftet. Disse to variantene forkortes henholdsvis MNR og UNR.

I tiden fram til de selvklebende frimerkene tok over for frimerker på vanlig papir, ble nedre marg i heftene framstilt på to ulike måter. I den ene varianten gikk taggingen mellom frimerkene helt ned i bunnen (margen) av heftene, mens i den andre varianten stoppet taggingen der frimerkene sluttet, slik at nederste heftemarg forble utagget. Disse to taggingsvariantene forkortes henholdsvis T og L. T eller L settes da foran MNR og UNR, alt etter hva slags hefte man har, og slik oppstår disse ulike bokstavkombinasjonene:

TMNR: Taggingen mellom frimerkene går helt gjennom nedre heftemarg.

Heftet har påtrykt serienummer.

TUNR: Taggingen mellom frimerkene går helt gjennom nedre heftemarg.

Heftet har ikke påtrykt serienummer.

LMNR: Taggingen mellom frimerkene stopper over nedre heftemarg.

Heftet har påtrykt serienummer.

LUNR: Taggingen mellom frimerkene stopper over nedre heftemarg.

Heftet har ikke påtrykt serienummer.

MNR: Frimerkene i dette heftet er selvklebende. Heftet har påtrykt serienummer.

UNR: Frimerkene i dette heftet er selvklebende. Heftet har ikke påtrykt serienummer.

Komplette frimerkehefter

Historien til frimerkeheftene er eldre enn mange kanskje tror. Alt i 1900 så verdens første frimerkehefter dagens lys i USA, og Norge fulgte etter så tidlig som i 1904, med fem forskjellige hefter. Komplette norske frimerkehefter fra denne tiden er ekstremt sjeldne, ja noen finnes det faktisk ingen kjente eksemplarer av i det hele tatt. Fram til 1976 var det kun bruksmerker med velkjente motiver som posthorn, løve og kongeportretter som fikk plass i norske frimerkehefter. Med utgivelsen av særfrimerkeserien «Norsk natur» 20. mai 1976 ble imidlertid også Preikestolen

i Lysefjorden og fruktblomstringen i Balesstrand innlemmet i heftenes verden. Dette var starten på en «facelift» for norske frimerkehefter, og etter hvert fulgte motiver som fugler, juletradisjoner og eventyr. Antallet utgitte frimerkehefter i Norge er i skrivende stund 178, og du kan nå sikre deg de første komplette heftene med særfrimerker som er utgitt i Norge.

Vi gjør oppmerksom på at flere av disse heftene har vi kun i et begrenset antall, så vi må ta forbehold om at vi kan bli raskt utsolgt.

1976 Norsk natur I

FH 43 (NK 774) kr 1,00 x 10.....kr 50
FH 44 (NK 775) kr 1,25 x 10kr 75

1978 Norsk natur II

FH 48 (NK 819) kr 1,00 x 10.....kr 50
FH 49 (NK 820) kr 1,25 x 10kr 70

1977 Europa XII

FH 45 (NK 790 x) kr 1,25 x 10
(vanlig papir).....kr 80
FH 46 (NK 791 x) kr 1,80 x 10
(vanlig papir).....kr 70 / 75

1978 Norwex 80 frimerkeutstilling I

FH 50 (NK 823-830) kr 1,25 x 8.....kr 45

1979 Norsk natur III

FH 51 (NK 843) kr 1,00 x 10.....kr 50
FH 52 (NK 844) kr 1,25 x 10kr 75

1980-1983 Norske fugler I-IV

FH 53 (NK 859-860) kr 1,00 x 10 kr 30
FH 54 (NK 861-862 I) kr 1,25 x 10..... kr 40
FH 55 (NK 875-876) kr 1,30 x 10..... kr 40
FH 56 (NK 877-878) kr 1,50 x 10..... kr 50
FH 57 (NK 908-909) kr 2,00 x 10 kr 60
FH 59 (NK 931-932 I) kr 2,50 x 10 kr 100

1982-1983 Julefrimerker—malerier

FH 58 (NK 923) kr 1,75 x 10.....kr 50
FH 60 (NK 942) kr 2,00 x 10.....kr 80
FH 61 (NK 943) kr 2,50 x 10kr 80

1984 Thorbjørn Egners eventyrverden

FH 62 (NK 962-963) kr 2,00 x 10
.....kr 175
FH 63 (NK 964-965 I) kr 2,50 x 10
.....kr 175

Karibias mest berømte pirat var «Blackbeard» (Svartskjegg). I 1718 ble han drept av en engelsk sjøoffiser.

Pirater, slaver og frimerker

Kong Christian IV var en aktiv monark. Han fikk etablert et organisert postvesen i Norge i 1647, rakk å få 24 barn og startet oppbygningen av et dansk-norsk kolonivelde i tropene.

Christian IV 33 år gammel, malt av Peter Isaacsz.

Med misunnelse hadde han sett stormaktene tjene gode penger på sine kolonier, og i 1620 fikk Danmark-Norge fotfeste på den indiske østkysten, mens den dansk-norske kolonien på Gullkysten ble opprettet i 1624.

Intermesso

I begynnelsen av 1600-tallet hadde Holland, Frankrike og England kolonisert det meste av Karibia, mens Spania hadde forsynt seg i Syd-Amerika. Ingen hadde imidlertid vist interesse for Jomfruøyene. I 1665 opprettet Kong Frederik III «Caribiske Kompagni» og

utnevnte Erich Nielsen Smit til guvernør på St. Thomas. Kongeriket Danmark-Norge var dermed blitt 81 kvadratkilometer større, og «Dannebrog» ble heist på St. Thomas 30. mars 1666. Men problemene var mange. Kolonien ble ofte plyndret av pirater som tidligere hadde hatt St. Thomas for seg selv. Med «hjemmehavn» her ble piratenes «arbeidsreiser» korte, da skip som kunne plyndres seilte rett utenfor kysten. Guvernør Nielsen Smit døde etter noen måneder, og dessuten oppsto det matmangel. De siste overlevende fra Danmark reiste hjem i 1668.

Nytt forsøk

Christian V, som ble konge i 1670, var nær manisk når det ble snakk om kolonier i Karibia. I 1671 ble «Vestindisk-guineisk Kompagni» opprettet og Jørgen Iversen Dyppel (1638-1683) fikk jobben som guvernør på St. Thomas. Da han startet sin reise til Karibia med fartøyet «Færø» 20. oktober 1671 var det 190 personer ombord. Etter en problemfylt seilas kom båten frem til St. Thomas først 25. mai 1672, og da var det bare 104 levende personer igjen ombord. Av disse døde rundt 75 mennesker i løpet av det første året på øya. Lenge

1

2

1. Dansk Vestindias første frimerke. Vannmerket og det brune limet på baksiden lyser gjennom.
2. Del av følgebrev for pakke som viser frimerker fra 1905 med motiv fra havnen på St. Thomas.

besto den dansk-norske kolonien i Karibia bare av øya St. Thomas. Da den dansk-norske kronen tok full kontroll over kolonien i 1754 var øyene St. Jan og St. Croix føyet til.

Engelsk postagentur

De første bestemmelsene om posten i Dansk Vestindia ble fastsatt 1. november 1781, da generaløyntant Peter Clausen (1721-1784) hadde sin tredje periode som guvernør i kolonien. Her ble det bestemt at hver av øyene skulle ha et postkontor, og at det skulle koste 5 styver å sende post mellom øyene. Ordningen ble ingen suksess fordi befordringsavgiften var for høy. Krigene mot Napoleon brakte med seg

engelsk okkupasjon av kolonien og et engelsk postagentur i byen Charlotte Amalie på St. Thomas. Etter okkupasjonen fortsatte dette agenturet sin virksomhet med egne stempler, og fra 1865 også engelske frimerker. Først da Dansk Vestindia ble med i Verdenspostforeningen i 1877 tok kolonien selv hånd om utenriksposten.

Nytt lim

Dansk Vestindias første frimerker utkom 1. april 1856, med karminrød farge og med samme utforming som de samtidige danske merkene. Kolonien brukte dollar og cents, og en dollar motsvarte fem danske kroner. De nye frimerkenes pålydende 3 cents

tilsvarte innenriks normalporto.

Fra København var merkene forsynt med et fargeløst lim, men i det varme og fuktige klimaet limte arkene seg sammen. De måtte derfor legges i vann, tas fra hverandre, tørkes og påføres nytt lim. Apotekeren Benzons på St. Croix laget et brunt lim, mens apotekeren Riise på St. Thomas laget et gult lim. Et fåtall merker trengte ikke nytt lim, og ubrukte eksemplarer med det originale, fargeløse limet er store sjeldenheter.

Ingen stor suksess

Det ble trykt 250 000 eksemplarer av disse frimerkene. Kjøp av hele ark var rabattert og kostet 2,75 dollar.

Viktig slavehandel

Den første slavetransporten til St. Thomas ankom med 103 slaver i 1673. Slavehandelen ble en del av den såkalte «trekantshandelen», og denne var én av årsakene til at den dansk-norske kolonien i Karibia ble opprettet. Varer ble transportert fra Europa til Afrika, slaver fra Afrika til Karibia, og varer produsert ved slavearbeid ble transportert fra Karibia til Europa. I år 1800 fantes det 35 000 slaver i Dansk Vestindia, mens antallet hvite innbyggere i kolonien var 3 500.

Problematiske sjøreise

Det var vanskelig å få besetning til fartøyene som seilte til Karibia. Historiene om tre måneders forferkende sjøreise og om et liv i kolonien med sykdom, varme og en sikker død var mange. I 1671 var 62 danske fanger samt en del prostituerte på vei til St. Thomas sammen med guvernrørpe Diypel. Skipet måtte repareres i Bergen, og her rømte flere av besetningens medlemmer. Som erstatning for disse ble ny besetning hentet fra norsk fengsel. I 1682 skulle Diypel begynne en ny guvernrørperiode i Karibia og seilte av sted med fartøyet «Havmanden» sammen med en besetning som nesten bare besto av straffanger. Mannskapet gjorde mytteri, og Diypel og hans nyfødte barn ble kastet på sjøen. Fartøyet gikk senere på grunn utenfor Marstrand og mytteristene ble henrettet.

1. Sjekken på 25 millioner dollar datert 31. mars 1917 for USAs kjøp av Dansk Vestindia. 2. Luksuseksemplar med såkalt «omvendt ramme» som gikk for 74 700 kroner i København i april 2001. 3. 14 cents frankering til Mexico med frimerker fra 1873-76. Fraktet med engelsk fartøy, i følge påtegning oppe. 4. Innenriksbrev med 3 cents tagget frimerke fra 1872. 5. Ubrukt luksuspar 1856 med originalt farge-løst lim, solgt i København april 2001 for 89 600 kroner. 6. Brevklipp fra post sendt med fartøyet «Westphalia», frankert med frimerker overtrykt med ny valuta.

Men på tross dette ble salget av merkene ingen suksess. Av de 2 500 arkene som ble trykt solgte man det første året bare 325 ark, og fram til 1859 ble det bare solgt 638 ark. Grunnen til dette er nok

befolkningens sammensetning. Etter at slaveriet var avskaffet i 1848 fantes det 40 000 innbyggere i øyriket, men bare 4 000 av disse var hvite. Trolig var det for det meste bare de sistnevnte som sendte brev.

Nye frimerker og opplag

I mai 1866 kom det ut et nytt opplag 3 cents-frimerker, trykt med en blekere rødfarge. I april 1872 ble enda et nytt 3 cents-frimerke gitt ut, men nå med tagging 12 1/2 x 12 1/2.

Havnen i Christiansted på St. Croix. Akvarell av Henrik Gottfred Beenfeldt. Det lille bildet forestiller havnen i Fredriksted på St. Croix.

Året etter måtte det utgis et liknende 4 cents -merke i blå farge fordi det fantes portotakster på 7 cents, noe som ga behov for en suppleringsverdi. Moderlandet begynte å utgi tofargede frimerker i 1870, og slike ble også utgitt for Dansk Vestindia i perioden 1873-1902, med samme utforming som moderlandets. Av disse finnes det flere verdier og flere opplag med forskjellige perforeringer og fargenyanser. Noen verdier ble laget i små opplag, og det minste opplaget var 14 cents-verdien fra 1873.

Salg

For Dansk Vestindia ble det utgitt flere frimerkeutgaver de kommende årene, og blant disse finnes det også en del merker med overtrykk som måtte utgis fordi man gikk over til ny valuta. Danmark hadde lenge forsøkt å få solgt

øyene og klarte til slutt å få USA til å kjøpe dem for 25 millioner dollar i mars 1917. Da hadde det totalt blitt utgitt 51 frimerker for Dansk Vestindia. De siste frimerkene for Dansk Vestindia ble utgitt i 1916 og kunne brukes til frankering fram til 30. september 1917.

Ørn Graham

er utdannet jurist, og er lidenskapelig interessert i frimerker. Han skriver om frimerker både i Norge og Norden, og hans artikler er også etterspurt i den engelskspråklige delen av frimerkeverdenen.

Visste du at...

... Norges første frimerke er det eneste norske frimerket som verken har tagger eller landsnavn?

Årets vakreste frimerke

Seieren gikk til Edvard Munchs «Solen»

I avstemningen over hvilket av frimerkene fra 2013 som var det vakreste vant Edvard Munchs Solen med god margin. Frimerket fikk 25,4 % av stemmene, mens nummer to ble Kjell Aukrusts Nabonissen med 9,9 % av stemmene. På tredje plass kom frimerket med kong Harald, kronprins Haakon og prinsesse Ingrid Alexandra med 7 % av stemmene.

Avstemningen var et samarbeid mellom Norsk Filatelistforbund, Skanfil for samlere AS og Frimerketjenesten.

Vinnere av frimerkeprodukter er tilskrevet.

En svensk klassiker

Det 90 kilometer lange Vasaloppet mellom Sälen og Mora i Sverige har blitt arrangert siden 1922 til minne om svenskekongen Gustav Vasas flukt fra danske Christian II og hans menn. Frimerket ble utgitt 16. januar i ark på ni selvklebende frimerker.

Foto: Nils Midtbøen

Going for gold

-Dette er en stor ære, og gir ekstra inspirasjon før OL, sa Marit Bjørgen da hun avduket sitt eget frimerke under NM på ski på Lillehammer.

Sammen med frimerke OL i Sotsji. Foruten Marit kene. Frimerkene ble utgitt direktør Halvor Fasting Bjørgen var Tora Berger, på åpningsdagen for OL, 7. presenterte Bjørgen de fire Petter Northug og Aksel februar. frimerkene Posten ga ut til Lund Svindal motiv på frimer-

Nasjonal åpning av Grunnlovsjubileet

Grunnlovsjubileet ble høytidelig åpnet av kong Harald 16. februar klokken 20.14.

Posten var til stede på åpningen med personlige frimerker og et eget poststempel som kun ble benyttet denne dagen. Frimerkene og jubileumskonvolutten kan du bestille i vår nettbutikk eller på kupongen i bladet.

Nedtelling

3. april er det 100 dager igjen til årets store seilskutebegivenhet starter i Fredrikstad. Fra 12. til 14. juli blir plankebyen preget av flotte seilskuter fra mange nasjoner. Arrangøren lover uforglemmelige døgn i Fredrikstad.

Fra Fredrikstad seiler skutene videre til Bergen, og 24. juli vil det bli en spektakulær åpning med Bergens stolthet og 100-årsjubilant, «Statsraad Lehmkuhl», i hovedrollen. 12. april er det 100 dager til arrangementet i Bergen. Posten er til stede både i Fredrikstad og Bergen under The Tall Ships Races. Vi har også laget nedtellingsstempler som tilbys på personlige frimerker.

Fri- merke	kun 16 ⁵⁰
Konvo- lutt	kun 21 ⁵⁰

Nytrykk

Valøren 16 kr i serien «Vilde dyr i Norge» (NK 1743) har come i nytt opplag, med trykningsdato 8. januar 2014. Frimerka vart første gongen tekne i bruk 22. januar 2014.

Merk at frimerka denne gongen er trykte på sjølvlimande papir, medan førsteopplaget var trykt på papir med vanleg lim.

Oppdatering:

Nytrykka av Posthornfrimerka som var omtalte i Frimerkeposten nr. 1/2014 vart første gongen tekne i bruk på følgjande datoar:

NK 1288 50 øre: 16. desember 2013
NK 1455 2 kr: 8. januar 2014

Utenlandske frimerker

FN – Flagg- og myntserien

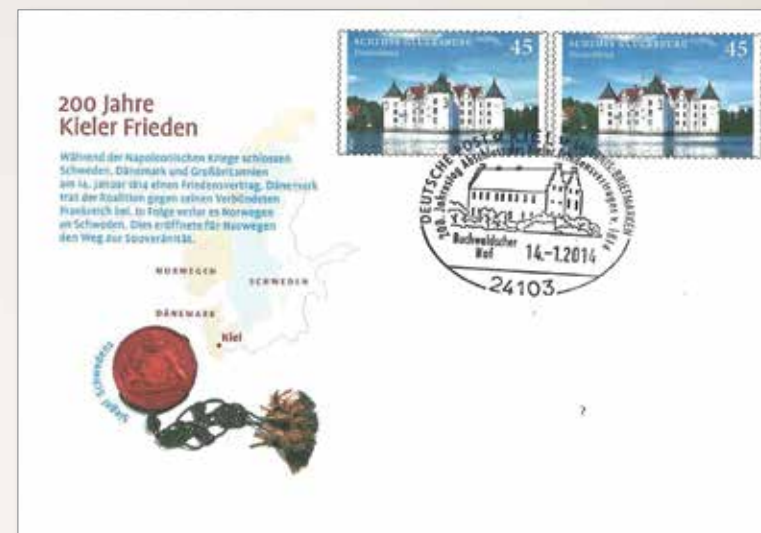
I 2013 kom en ny utgave i denne serien. Serien vil, når den er komplett, omfatte samtlige FNs medlemsland. Følgende land inngår i den nyeste utgaven:

Montenegro
Elfenbeinskysten
Malaysia
Grenada
Marshalløyene
Nigeria
Palau
Kenya

Dominica
Niger
Antigua & Barbuda
Tsjad
USA
Andorra
Zambia
Gabon

Guinea Bissau
Togo
St. Kitts & Nevis
Tadsjikistan
St. Vincent & Grenadinene
Venezuela
Mikronesiaføderasjonen
Syria

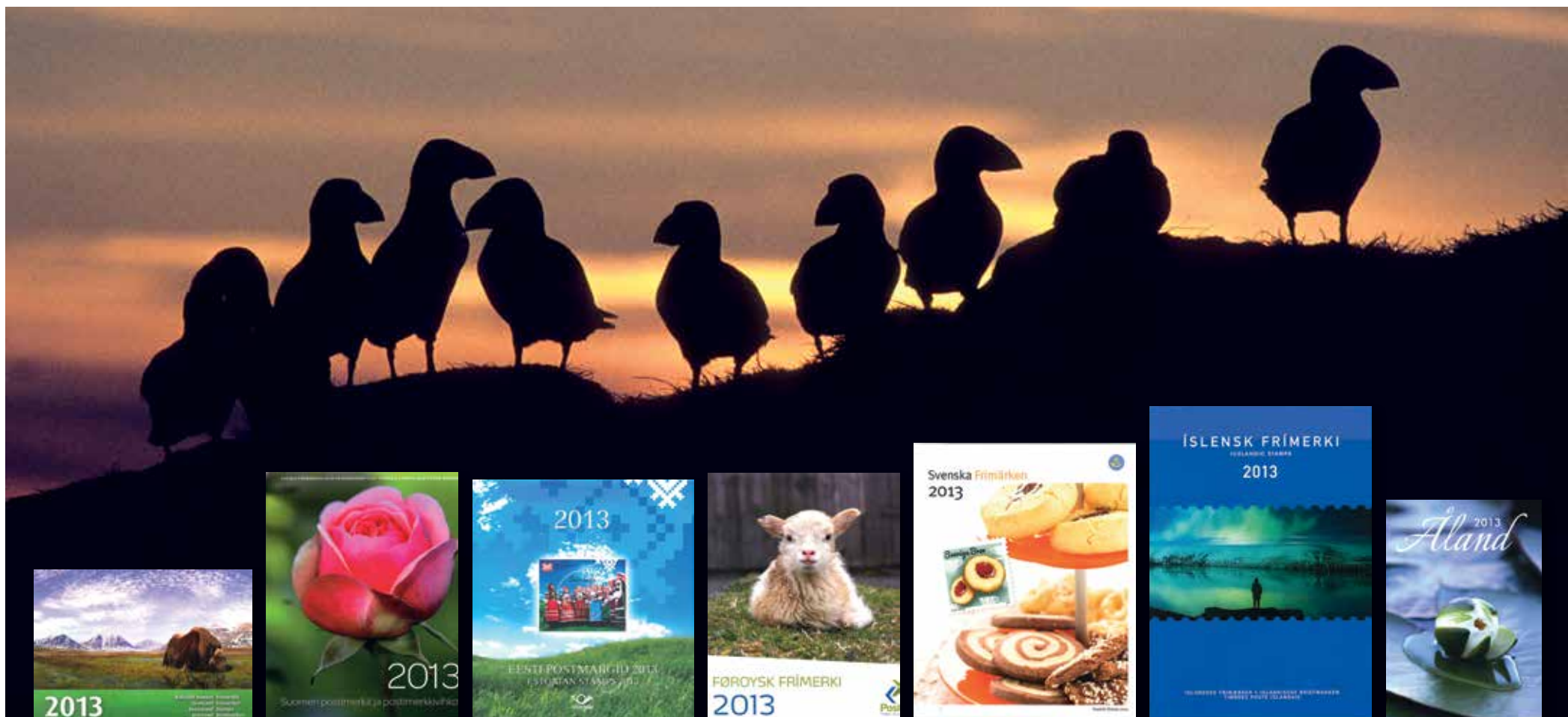
Komplett sett 3 småark med i alt 24 frimerker: kr 219

Tysk konvolutt til Freden i Kiel

Deutsche Post har laget en egen konvolutt med påtrykt frimerke for å markere 200-årsdagen for Freden i Kiel. Frimerkene som er påtrykt konvoluttene viser Schloss Glücksburg i Schleswig-Holstein. I Tyskland omtales Schloss Glücksburg som det norske kongehusets vugge.

Utenlandske årssett frimerker 2013

Årssettene for 2013 er nå klare for levering. Bestill i vår nettbutikk posten.no/frimerkebutikken eller på vedlagte kupong.

Pass samtidig på å tegne et abonnement, så mottar du årssettene du ønsker automatisk i mars hvert år.

Danmark	kr 499,-	Latvia	kr 299,-
Estland	kr 269,-	Litauen	kr 319,-
Finland	kr 679,-	Sveits	kr 489,-
Færøyene	kr 449,-	Sverige	kr 649,-
Grønland	kr 789,-	Åland	kr 369,-
Island	kr 549,-		

Årssettene leveres kun ustemplet.

Nye frimerker

16. mai 2014:

Grunnloven 200 år

Nummer: NK 1883-1886

Motiv: Offentliggjøres senere*

Design/gravyre: Enzo Finger/ Sverre Morken

Verdi: Kr 13 – kr 16 – kr 19 – kr 30

*Frimerket blir offentliggjort i dagspressen og på posten.no i mai.
Abonnenter får disse frimerkene levert ved utgivelsen 13. juni.

Foto: Grete Bro Thuestad

Personlig frimerke

Nummer: NK 1887

Motiv: Nordlys

Design: Enzo Finger

Foto: Roy Samuelsen

Verdi: A-verden (kr 16)

Frimerkene kan bestilles på posten.no/frimerkebutikken fra 16. mai
Abonnenter får disse frimerkene levert ved utgivelsen 13. juni.

Foto: © Bjørn Jørgensen/ NN/Samfoto/NTB scanpix